СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XLIII. Ч. 97. Джерзи Сіти, Н. Дж., пятниця, 26 квітня 1935. VOL. XLIII. No. 97. Jersey City, N. J., Friday, April 26, 1935. THREE CENTS

ПРЕЗИДЕНТ ЗАКІНЧУЄ ОРГАНІЗАЦІЮ ЗАПОМОГОВОЇ ПРАЦІ

ВАШИНГТОН. — Президент уже викінчив пляни переведення запомогової праці, на котру він має від конґресу право видати понад 4 міліярди долярів, і він уже визначив, яку роботу в цій справі мають сповняти поодинокі департаменти й бюра уряду.

Разом адміністраційною працею цеї запомоги мають занятися коло 50 бюр і департаментів федерального уряду. Праця має бути ведена в двісті напрямах. Створено теж кілька нових бюр, як наприклад бюро безпосередньої відбудови села.

Кожде бюро дістає певну суму гроша до розпорядимости на докладно означені цілі. Так, наприклад, бюро публичних робіт при департаменті рільництва дістало 200 міліонів долярів на усунення перехресть звичайних доріг з залізницями.

УРЯД ЗНОВ ПІДНОСИТЬ ЦІНУ НА СРІБЛО.

ВАШИНГТОН. — Велике зчудування в столиці викликала проклямація президента Рузвелта про нове піднесення ціни срібла.

Здивування викликало це зарядження тому, бо при нагоді останнього піднесення ціни срібла уряд запевняв, що це було останнє піднесення ціни срібла.

Проклямація президента викликала велику радість серед прихильників монетизації срібла. Прихильники інфляції теж хвалять це зарядження.

ЗАКОН ПРОТИ САМОСУДІВ.

ВАШИНГТОН. — Як тільки сенатор Костиґен поставив внесок у сенаті, щоби палата взяла під розвагу законопроект Вагнера-Костиґена, що має на ціли запобігти самосудам товпи, в сенаті скоїлася велика метушня.

Противники цього проєкту роблять усе можливе, щоб не допустити до дебати над цим проєктом; на випадок, якби це їм не вдалося й проєкт остаточно таки прийшов під дебату, вони заповідають таку обструкцію проти проєкту, що проєкт під остаточне голосування на цій сесії не прийде й пропаде між „невикінченим бизнесом" сесії.

О. КОКЛИН УЖЕ ОРГАНІЗУЄ СВОЇХ ПРИХИЛЬНИКІВ У ПОЛІТИЧНУ СИЛУ.

ДІТРОЙТ (Мишиґен). — О. Чарлз Е. Коклин, відомий римо-католицький радіовий проповідник, робив тут у середу перший крок у тому напрямі, щоби перемінити своїх прихильників у боєву політичну силу.

На його заклик у великій салі „Олимпія Одиторіюм" зібралися коло 15,000 осіб, щоби вислухати промов о. Коклина й інших аранжерів так званого „Краєвого Союза Суспільної Справедливости". О. Коклин предложив свою програму, котра попри загальні точки, такі, як оборона прав приватної власности, наскільки це противиться інтересам широких мас, оборона мас перед визиском багачів, попирання добробуту без огляду на расу, релігію й суспільне становище, мала теж деякі конкретні точки, як, наприклад, установлення краєвої державної системи банків. Крім цього о. Коклин вичислив законопроєкти, внесені тепер у конґресі, котрі він думає попирати.

Попри нього промовляли це Кенеді, секретар „Краєвого Фармерського Союза"; Вилієм Колинс, урядник Американської Федерації Праці; конґресмен Вилієм Конері; конґресмен Томас О' Малі; конґресмен Мартин Свіні; сенатор Томас з Оклагоми та сенатор Най з Норт Дакоти.

ЗАГРОЗА КРАВЕЦЬКОГО СТРАЙКУ.

НЮ ЙОРК. — Страйк робітників і робітниць підприємств, занятих чищенням і фарбуванням одяг, що спершу обняв був 7,000 робітників гуртових підприємств, обхопив уже й подрібні підприємства, отже нині страйкують у Ню Йорку коло 20,000 робітників цього промислу.

Тепер на допомогу їм збираються страйкувати робітники кравецьких підприємств. Пляни поширити страйк на кравців обговорювано в середу на зборах провідників кравецьких юній. У тій справі скликується вже рішаючі збори кравців.

НЕБУВАЛИЙ СТРАЙК.

ІСТ СТ. ЛУИС (Илинойс). — Через страйк робітників у фабриці підприємства Вестерн Картридж Ко. в Іст Алтон фабрика повідомила мешканців міста, що вона не зможе доставляти води населенню міста Іст Алтон, Роксана й Вуд Ривер, як це вона робила досі.

Припаси води для міст Едвардсвил та Колинсвил, що мають власні водні системи, теж загрожені.

ЗАХОДИ КОЛО ПОЛАГОДЖЕННЯ СТРАЙКУ АВТОМОБІЛЬНИХ РОБІТНИКІВ.

ТОЛІДО (Огайо). — Вся робота в фабриках підприємства „Шевроле Мотор Ко." перервана. Під натиском уряду, підприємство зробило робітникам пропозицію покінчити страйк. Воно обіцює піднести їм заплату. Робітники згодилися голосувати над пропозицією в пятницю вечором.

ЖДЕМО НА НЕГАЙНЕ ВИПОВНЕННЯ КВЕСТІОНАРІВ ДЛЯ ПРОПАМЯТНОЇ КНИГИ У. Н. СОЮЗА. ПРОСИМО ВІДДІЛОВИХ УРЯДНИКІВ ПОЛАГОДИТИ ЦЮ СПРАВУ НАЙДАЛІ ДО КІНЦЯ КВІТНЯ.

УКРАЇНСЬКІ ДІТИ НА ВЕЛИКОДНІЙ ДИТЯЧІЙ МАНІФЕСТАЦІЇ У БІЛІМ ДОМІ.

Між дітьми, що прийшли до Білого Дому зложити привіт президентови Рузвелтови з нагоди Великодня, була теж ґрупа українських дітей зі школи танків Авраменка в Болтимор. Вони виступали на площі перед Білим Домом з традиційними великодними танками у барвних українських костюмах. Діти зложили теж пані Рузвелтовій кошик з українськими великодними писанками.

ВІДЗНАЧЕННЯ УКРАЇНСЬКОГО УЧЕНИКА.

Як доносять з Либерті, Мезуре, Ілля Гузар, син українських іміґрантів, дістав стипендію від департаменту політики в Принстонськім університеті.

Він родився в Ню Йорку в 1915-тім році, скінчив два роки „гай скул" у Ню Йорку, а потім був висланий „Нюйорським Товариством Допомоги Дітям" на фарму пані Дж. Мондел у Джеймспорті, Мезуре, котра кождого року помагає потребуючим дітям. Він цього року кінчить курс у Вилієм Джуел Коледж.

ЗА НЕЗАПЛАЧЕНІ ПОДАТКИ.

Державний скарб заняв дерево в найбільшій деревній фірмі в Галичині, „Годуля", за незаплачені податки на суму 270,000 зл. „Ґазета Польска" пише зі Станиславова, що ця вістка викликала в колах деревних промисловців велике враження.

ЧИННО ЗНЕВАЖИВ ДИРЕКТОРА ШКОЛИ.

Підчас учительської конференції в кабінеті директора школи в Яворові, Тохана, ввійшла вчителька зі Старого Села, Анна Пацаківна, щоб поінформуватися в якійсь справі. Директор випросив учительку. За це пімстився брат Пацаківни, лісничий, на директорі Тохані так, що вибив його по лиці в присутності учеників. Тепер у львівському суді відбувається проти Пацака розправа за зневагу урядовця в службі.

ЛІК НА ЗАЗДРІСТЬ.

В Парижі живе лікар, д-р Дюмулен, що займається не лише теоретично, але й практично проблємою заздрости. Він виходить із заложення, що заздрість стоїть у звязку з темпераментом, а лікар може темперамент управильнювати. І має видко успіхи серед пацієнтів, що приходять до нього масово. Він призначує заздрісним відповідну дієту. Перш усього пацієнт не сміє пити алькоголю, кави або чаю. Вільно йому тільки курити. До того має позмозі займатися абстрактними науками, як фільософією, теольоґією або математикою. Спорт, ранішній півгодинний прохід після випиття холодної води натщо, а до того їжа маломясна і без гострих приправ доповняють вилікування з заздрости.

БАНДИТИ ВБИЛИ СУДДЮ.

На сільській дорозі коло Остин, Тексас, напали бандити на їдучу автомобілем родину судді Вилієма Пірсона та в бійці з родиною вбили суддю і його жінку. 21-літній син судді дістав постріл у рамя.

СОВЄТСЬКІ ЗВІРІ.

На стації Кущевка до ваґону поїзду хотіла ввійти стара жінка Оганесова. Мала вона залізничий квиток і пляцкарту на обсадження місця у ваґоні. Та чомусь Оганесова не подобалась кондукторови Симоніякови. Він без усяких причин не лише відмовився пустити її до ваґону, але й зіпхнув її наділ тоді, коли поїзд уже рушив. Нещасна жінка попала під колеса, звідки витягли лише її скривавлені й змасакровані рештки... Вартовий на стації, Лісниченко, на цей нечуваний злочин кондуктора не звернув ніякої уваги й обмежився лише зложенням „акту про нещасливий випадок". Убивник спокійно поїхав собі далі до Тифлісу і щойно там його заарештували.

Це дуже характеристичний приклад звірського відношення совєтських службовців до громадян і чудовий зразок „соціялістичної культури", що про неї так багато розписується тепер совєтська преса.

НАЙБІЛЬШЕ ДРУКОВАНИЙ АВТОР.

Це нині Сталін. Його книжку „Ленінізм" видрукували в 3 міліонах примірників і розіслали до примусової лектури по всіх сельбудах, колхозах та інших станицях комунізму, де існує єдиний бог — Ленін і єдиний його пророк — Сталін.

ГОЛОС ОБУРЕННЯ.

Професор хемії Стадник дістав запрошення приїхати до Горлівки (сов. Україна) для прочитання лекції з технольоґії процесів твердого палива. На це запрошення Стадник відповів:

„Поїду я тоді, коли мені забезпечать гонорар не меншого рівня, що його дістає у нас кожний **задрипаний закордонний спец.** Моя платня в інституті під увагу не приходить, бо тут я **зобовязаний** викладати. А читати виклади на Вашому заводі я **не зобовязаний.** Як бачите, Ви маєте діло з „рвачем"! **А, рвачем у нас називається людина, що, працюючи 16 годин денно, вимагає справедливої винагороди, хочби такої, що її дістає в нас кожний неук, закликаний із закордону".**

Цей лист проф. Стадника яскраво свідчить, у яких умовинах доводиться працювати в Совєтах трудовій інтеліґенції. Від неї вимагають усього, а не дають узамін нічого. Безперечно, совєтська преса з нагоди листа Стадника підніме крик і обвинуватне його... в контрреволюції"...

НАЦІОНАЛІСТ ХАЙ З ГОЛОДУ ВМИРАЄ.

В Києві викинули з компартії директора всеукраїнської науково-технічної станиці комісаріяту технічного промислу за те, що приймав до служби „ворожі націоналістичні елементи" та купив машину до писання від одного „націоналіста", чим йому грошево допоміг.

ДИСКУСІЯ НАД ЛЬОТЕРІЄЮ В ПАРЛЯМЕНТІ.

В албертійськім парляменті порушено справу „свіпстейків" і льотерії, над якою провінція малаб нагляд і контролю. Дохід був би призначений на добродійні цілі, головно на шпиталі. Можливо, що леґіслятура ухвалить відповідну резолюцію до Оттави.

Підчас дискусії не бракло також веселих моментів. Посол Фартінґ, адвокат у Калґарах, оповів, що він боронив у суді клієнта, який виграв на льотерії, і справу програв. Коли ж він по розправі виходив зі суду, приступив до нього поліцай і запропонував йому купити льотерійний тикет. Навіть у соймовім будинку, сказав Фартінґ, хотіли продати мені тикет на „свіпстейки".

ЗЛОВЖИВАННЯ НА ПОЧТІ.

Делеґат дирекції почт зі Львова ствердив підчас контролі почтової аґенції в Єрмаківці, пов. Борщів, спроневірення на квоту 1,365 зл., якого допустився почтовий урядовець Олександер Рожневський. Справу передано прокураторії.

ЗНАЙШЛИ СТАРИННІ ЖИДІВСЬКІ ПАМЯТНИКИ.

В Єрусалимі викопано порцеляновий архів, що походить іще з часів перед пануванням жидівського царя Соломона. Кажуть, що це дуже цінна знахідка, бо там записані події, які відносяться до Старого Завіту.

СУМНІ ПРИГОДИ НАШИХ БУЗЬКІВ.

На Шлеську запримічено бузьків, що мали в грудях відломки муринських стріл. Доказ, що бузьків підчас їх лету понад північною і східною Африкою стріляли муринські племена. І справді стверджено, що коли наші бузьки збираються до відлету на північ, творячи громади з кількох тисяч штук, їх окружують дикі тубильці і засипують дощем стріл, закінчених гострими металевими шпилями. Причиною цих ловів є забобон. Ногу бузька вважають амулетом проти вкушення змії. Багато лекше ранених бузьків тікає зі стрілами, які ломляться так, що гострий шпиль залишається в грудній кости птаха. Згодом рана заростає і бузьки прилітають з муринськими стрілами у грудях до наших країв. Минулими роками бачено на Шлеську також таких значених бузьків.

ГОЛОДОВИЙ ТИФ У ЯВОРІВЩИНІ

ЛЬВІВ. — Голодова ситуація в Яворівщині дуже ґрізна. В останніх тижнях погіршилася ще вона настільки, що в охоплених голодом селах вибух голодовий тиф. Так між іншим у селі Брухналь занотовано аж 16 випадків цього тифу.

ДЕСЯТЬЛІТТЯ ОПІКИ НАД УКРАЇНСЬКИМИ ЕМІҐРАНТАМИ.

ЛЬВІВ. — Тому десять літ повстала у Львові установа, що своїм завданням поклала опікуватися тими, яких доля примушує шукати кращих умовин життя на чужині. Тією установою є Товариство Опіки над Українськими Еміґрантами. Підсумки праці товариства за тих десять літ значні: 62,000 справ, що їх полагодили бюра товариства, часопис „Український Еміґрант", який подає вірні еміґраційні інформації та остерігає перед ошуканцями, філії і мужі довіря по всіх важніших еміґраційних осередках, віднайдення неодного пропавшого члена на чужині — ось важніші осяги тієї суспільно-громадянської праці, яку товариство виконало й виконує до нинішнього дня.

ПРЕГАРНИЙ ПОЧИН СОЮЗА УКРАЇНОК.

ЛЬВІВ. — Союз Українок відкрив у своїй домівці при вулиці Сикстуській 44 у Львові свій перший курс для сільсько-господарських інструкторок, що, скінчивши курс, мають вести сільсько-господарську організацію в рямках організації Союза Українок. На цей перший курс зголосилося повне число передбачених курсанток, а відкрила його при участи делеґатів наших господарсько-економічних та кооперативних установ заступника голови СУ, п. Олена Шепарович, вказуючи на значіння цього курсу, що має виховати по селах нові лави свідомих господинь-громадянок. Оплата за курс виносить 60 зл. з повним удержанням. Курс відбуватиметься що дня вранці й пополудні в домівці „Труду", Ринок 39, і триватиме три місяці.

ПРИПИНЕННЯ „НАШОГО КАРПАТОРУССКОГО ГОЛОСУ".

УЖГОРОД (Закарпаття). — Краєвий уряд заборонив видавництво „Нашого Карпаторусского Голосу" на 6 місяців. Це є москвофільський часопис, видаваний д-ром Фенциком, що саме тепер вернувся з Америки і зістав арештований чеською владою. Підчас судової розправи, яку попередньо спровокував д-р Фенцик, доказувано, що „Наш Карпаторусский Голос" був видаваний за гроші, які давав польський консулят. Часопис цей звернув своє найсильніше вістря проти Українців і українського руху, а також атакував чехословацьку републику, головно за те, що нібито піддержує українство.

ШЕВЧЕНКІВСЬКЕ СВЯТО В КИЄВІ.

ЛЬВІВ. — Радіом передано 10-го березня Шевченківський концерт, що його влаштовано в Києві. Співано самі старі речі, співані на Україні від ряду літ усіми співаками при всяких нагодах.

„Перша Заслужена Капеля Думка" виступила під керівництвом Н. Городовенка і відспівала „Заповіт" Стеценка, „Радуйся, ниво" Лисенка і три народні, простенькі пісні: „Ой у лісі на ялині", „Мала мати одну дочку" і „Брала дівка льон". Авторів пісень не подавано, а за кождим разом заповіджувано ось так: „Українська народня пісня про жіночу долю", „українська народня пісня з життя наймичок". Виступ закінчив хор співом „Інтернаціоналу". Як виступав „Державний Жіночий Ансамбль", то провідник, п. Верховинець, заповів, що „відзначує цей радієвий для трудящих день" виконанням низки рекрутських пісень з часів Шевченка! На цілому концерті не виконано ні одного нового твору когонебудь з сучасних композиторів на Україні. А можливо, що й самі композитори бояться щонебудь писати до слів Шевченка, щоб не наразитись на підозріння „націоналістичного ухилу".

В ПОЛЬЩІ ВЕЛИКА РАДІСТЬ З НОВОЇ КОНСТИТУЦІЇ.

ВАРШАВА (Польща). — Нова конституція вже ввійшла в життя. Президент став ніби диктатором. Та на зверх зміни не видно. Кажуть, що це тому, що й без цеї конституції Пілсудський диктує Польщі вже 10 років. Ціле місто прибрало святочний вигляд. Всюди повівають прапори. Таке має бути і по інших містах.

НІМЦІ ТРИЮМФУЮТЬ У ЛЕТУНСТВІ.

БЕРЛІН. — На полі летунства Німеччина є тепер перша держава в світі. Це признають згідно всі ті, що були в Німеччині. Летунський апарат функціонує досконало. Є звязок з усіми осередками Европи. З Берліна до Відня можна дістатися за дві і пів години, з Берліна до Варшави за три години, з Берліна до Парижа за 4 години, а з Берліна до Лондону за 4 і пів години.

НЕ БУДУТЬ КРАСТИ ПІДЧАС ЮВИЛЕЮ КОРОЛЯ.

БОМБАЙ (Індія). — Одно з племен Пунджабу, відоме з того, що краде худобу іншим племенам, святочно повідомило британського комісаря, що не буде красти цілий рік, з нагоди 25-літнього ювилею вступлення короля Юрія на престол.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
Edited by Editorial Committee.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879
Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
Поодиноке число три центи.		Three cents a copy	
На рік	$6.00	One year	$6.00
На пів року	$3.25	Six months	$3.25
На три місяці	$1.75	Three months	$1.75
Число з пятниці (з англійською частю):		Friday's Issue (with Ukrainian Weekly):	
На рік	$ 2.00	One year	$ 2.00
На пів року	$ 1.25	Six months	$ 1.25
В Джерзи Сити і Заграницею:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$9.00	One year	$9.00
На пів року	$4.75	Six months	$4.75
На три місяці	$2.50	Three months	$2.50

За оголошення редакція не відповідає.
Тел. „Свободи": BErgen 4-0237 — Тел У. Н. Союза: BErgen 4-1016.
Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ЧИ ДАЛІ КРУТЬ-ВЕРТЬ?

Стоїмо за те, щоб скінчити з політикою „хитрого Малороса". В нашій боротьбі з ворогами ніяке хитрування нам нічого не поможе, бо вороги не такі то дуже дурні, щоб на хитруванні не визнавались. Крім того наші політичні проводирі відносно ще молоді й не мали навіть нагоди навчитися штуки політичного хитрування до цеї міри, як наші вороги, що то мають багато вироблених старих політичних лисів. І тому не диво, що польський міністер Косцялковський дав таку отверту і визиваючу відповідь на заяву льояльности Української Парляментарної Репрезентації.

Не можна крутити нашими програмами, як швець шкірою, а завжди треба стояти на якімсь принципі. Ми можемо з тим принципом раз-у-раз програвати, можемо діставати удари один за одним, але зате завжди будемо осягати одну велику побіду: моральну. А та побіда остаточно заважить.

На наших ворогів треба глядіти здоровими очима. Треба або вірити, що вони вдержаться і нас зїдять, або що вони нас не зможуть проковтнути в ніяких обставинах, і скорше самі задавляться і згинуть, ніж нас знищать. І не треба забувати, що нищення когось теж зїдає чиїсь сили, теж нищить і розкладає чийсь орґанізм, теж десь викликує якийсь протест і т. п. Інакше ніякий нарід на світі, раз попавши в неволю, не був би визволився! Це замало написати в статтях, що ми віримо в силу нашого народу та в здійснення цього, що заповіли нам наші національні пророки. Замало це повторяти на вічах чи в святочних промовах. Треба в це дійсно вірити. Інакше писані статті чи книжки є облудою, а промови є обчислені на те, щоб дешевим коштом збирати оплески при виґолошуванню нібито патріотичних і боєвих фраз.

Як давніше заповідувано, що Росія це кольос на глиняних ногах, який мусить розлетітись, так заповідається тепер тесаме щодо червоної Росії. В те треба вірити і не давати себе задурювати ніякою большевицькою пропаґандою. Совєти мусітимуть розпастися. Це певне. І тесаме буде з Польщею. Та між Совєтами і Польщею є та ріжниця, яку підкреслив „Ди Менчестер Ґардіен Віклі" з 5-го квітня, пишучи, що Росія чи Німеччина можуть бути побиті і можуть втратити дещо зі своїх земель, але знищеними бути не можуть. Зате Польща може знову бути розбита і цілком знищена, усунена з карти Европи. А коли так задивляються на Польщу в Анґлії, то чи треба нам відгравати у варшавськім соймі ролю плазунів, хитрунів і торговців? Чи не краще послідовно змагати до цього кінця, який їй заповідають правдиві політичні голови, що не зі злоби до Польщі, а з її політики витягають оті фатальні для Польщі конечности?

„ЗА ЩО МИ БОРОЛИСЬ?"

Таке питання ставлять собі нині старі большевики, що силою обставин примушені перейти в табор контрреволюції, хоч своїх старих большевицьких ідеалів не позбулись. Таке питання ставлять вони собі нині на порозі нового етапу розвою сов. Союза і його повороту до старих метод життя. Першорядну ролю відіграє при творенні настрою серед мас большевиків питання **совєтської валюти.** Уряд старається викликати враження, що це є питання чисто фінансове й при цьому закрити факт, що питання валюти є питанням чисто політичної ваги буття чи небуття самому большевизмови.

Суть московсько-большевицької грошевої теорії є дуже важко схопити. Від того часу, як большевики почали перебудову свойого господарства пятилітками, гріш перестав грати якунебудь вартість у господарці. Чи він був, чи не був; чи він щось вартний, чи ні — це не грало ніякої ролі. Московський емісійний банк давніше частіше, а тепер дуже рідко публікує свої звіти з обігу банкнотів та їх покриття в золоті і чужих валютах. Але навіть і з тих звітів важко є бути мудрим та уявити собі дісний стан большевицької господарки. Автім трудно є заставити людей, щоб у ті звіти і їх правдивість вірили. Московської валютової теорії ніхто й до нині не знає. Знають лише всі, що для Москалів є всі методи добрі, які ведуть до цілі, бо так висловився був на одному партійному зїзді сам Сталін. Він сказав, що методи господарювання не грають ролі, бо важним є, щоб тими чи іншими методами знищити капіталізм і завести соціялізм.

Москва обмежується лише до ствердження факту, що в неї існують гроші як засіб для облекшення торговлі, але в дійсности товарообмін відбувається без гроша системою розділу товару та упривілейовання ріжних кляс суспільства.

Сталін іще недавно заявив, що совєтська валюта держиться не покриттям золота, а покривається скількістю товарів, які є в руках уряду і які розділюється між населення по сталих цінах. У протилежність до того січневий виказ совєтського банку твердить, що совєтський карбованець стає все міцнішим і через збільшення товарової продукції і товарового обороту є найсильнішою валютою світа. Одначе рівночасно з тим видвигається побажання **устабілізувати валюту.** Навіщо стабілізувати найсильнішу і найкраще устабілізовану в світі валюту, того не годен собі пояснити ніхто в світі і в Москві. Фактично совєтська валюта стала від 1928 року внутрішньо-московською валютою, звязаною з товарообігом внутрі держави. Тому сяке чи таке покриття в золоті не грає найменшої ролі.

Слідкуючи на протязі останніх років за обігом совєтського гроша, доводиться ствердити, що початково большевики повели були політику інфляційну, щоб в останніх часах перейти до політики дефляційної і піднести покупну здібність карбованця. Обіг гроша виносив у карбованцях 1931 р. 4.3 міліярда, у 1932 р. 5.7 міліярда, у 1933 р. 8.4 міліярда, у 1934 р. 6.9 міліярда і в 1935 р. 7.7 міліярда. Тут зраховано карбованці і червонці разом, бо практично між ними нема ніякої ріжниці. З того зіставлення є наглядна інфляція і дефляція.

За пляном пятирічки обіг гроша при кінці пятилітки мав досягти 2.9, а найбільше 3.2 міліярда карбованців. Але вже в 1931 році цю цифру значно переступлено. Продукція товарів не йшла вкупі зі зростом обігу гроша. Так нпр. цифру продукції заліза, яку малось осягнути при кінці першої пятирічки, з трудом досягнено аж під кінець 1934 року. Теж саме і відносно бавовняної текстильної індустрії. Ту скількість товару, яка мала бути осягненою в 1932 році при обігу гроша 3 міліярдів карбованців, в дійсности осягнено аж у 1934 році при обігу гроша 7.7 міліярда карбованців. Отже на збільшений обіг гроша не було навіть покриття в товарах.

Значно підвищила інфляцію ще й реформа кредиту в 1930-1932 рр., яка завела повну безгрошеву систему господарювання в соціялістичному секторі державної господарки. Гріш мав служити лише приватним трансакціям, як виплата заробітної платні та як посередник при купні сільсько-господарських продуктів на вільному ринку. Таке значне обмеження кругу обігу гроша з рівночасним збільшенням його скількости відбилось на покупній здібності карбованця. Від 1928 року ціна на ріжні продукти широкого вжитку зросла двацять разів, а сама продукція практично в нічому не збільшилась.

Також грошевою політикою Москва вела певну пропаґандивну ціль на чужині, щоб там поширити думку про зріст добробуту в Совєтах і тимсамим зреволюціонізувати більше маси позасовєтського населення. Збільшувано обіг гроша і рівночасно поширювано чутки про збільшення покриття його, себто продукції товарів. Рівночасно обмежено важність гроша лише на внутрішній ринок, щоб не можна було за курсами на заграничних біржах орієнтуватись, як стоїть совєтська господарка. Щоб протиділати подорожінню товарів, заведено сталі ціни на них та виключено приватний ринок від впливу на формування цін і нотування цін на товари.

З початком другої пятилітки, якої ціллю є збільшити продукцію товарів та уліпшити особисте життя людей, почалася дефляційна совєтська грошева політика. Зменшення обігу гроша з 1933 на 1934 рік пояснюється ще й тим, що сколєктивізоване сільське господарство також перестало в більшости користуватись готовим грошем, а переводило свої трансакції книжковими операціями по банках.

Давніше приватний ринок відігравив важну ролю в постачані харчів населенню, хоч це законо було строго заборонене. Така торговля вимагала значного обігу гроша. Тепер Москва зуміла опанувати й цю ділянку та зменшила ціни на 20—30%, кидаючи на ринок свої великі запаси збіжа. Остаточна стабілізація цін почалася з початком 1935 року з моментом знесення хлібних карток. Ціни устабілізовано приблизно 20 разів вищі, як у 1928 році. Теперішний московський буджет майже на третину покривається зарібком на підвищенні цін на хліб у порівнанні з цінами продажу за картками. Запас збіжа держава або стягнула в формі податку або закупу по низьких цінах, таких, як його продавано за картковою системою.

Щоб вирівнати покупну здібність карбованця, Москва перейшла до **політики посилення ролі гроша в життю.** Себто до протилежного тому, що проповідував досі комунізм. Заведено принцип праці не за час, а за виконання якогось діла, зріжничковано заробітну платню від 40 до 4.000 карбованців на місяць і т. п. Всякі привілеї знесено, а коли їх хто й має, то лише в грошевій формі. Закритого розділу товарів нема і сталі ціни обовязують усіх. Система закритого розділу товарів по низьких і сталих цінах не оправдалась, бо вона кривдила тих, що мусіли ті самі товари купувати на вільному ринку по високих цінах і викликувала завість до упривілейованих кляс.

Ціла трудність полягає тепер у тому, щоб зробити ціле господарство рентовним. Вся дотеперішня господарка з паперовою рентовністю показалась недоцільною і тому большевики перейшли **до продажу товару по ріжних цінах** у ріжних частинах краю, щоб у той спосіб відбити заробітком в одному місці страту в другому місці. В фабрикації товару перейдено до раціоналізації. Досі совєтський робітник виконував четвертину, а той й сему частину того, що в тому самому часі і при таких самих умовах виконував заграничний робітник. Саме збільшення платні за роботу не вистарчило, щоб піднести виконність робітників. Треба було подбати, щоб робітник за зароблені гроші міг собі щось придбати по приступній ціні, бо інакше, як він не буде мати з того користи, то не підвищить своєї виконности, а обмежиться лише до виконування формального обовязку праці для держави.

Однак і ті всі пляни натрапляють на непереможні психольоґічні трудноці. Тому в совєтських верхах думають, чи не варто би було завести **нову валюту** та наново звальоризувати все господарство на нових основах. Той плян задумують перевести аж по закінченню періоду індустріялізації та колєктивізації, а до того часу залишити все в пливкому стані вічної мобілізації і напруження, щоб уряд мав вільнішу руку в своїх маніпуляціях.

Вкладені дотепер у господарство гроші себе не оправдали, тому їх треба закривати маніпуляціями. А маніпуляції можливі лише при несталій валюті, коли в нікого нема змоги провірити доцільність і вартість видатків та досягнених успіхів. Всі пороблені досі видатки є оправдані лише з боку військового.

Такий зворот большевицької політики заставляє призадуматись над усім і старих ідеалістів большевизму, що не вспіли дістатись у вершкову верству правління. Багато з них задають собі тепер питання: **защож ми боролись досі?** і не знаходячи на це відповіди в большевицькій дійсності, переходять у ряди **контрреволюціонерів,** щоб те, що большевики хотять поволі осягнути еволюцією, досягнути скорше революцією.

М. С.

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА.

Джон Льоброк.

МУЗИКА

Як я був ґімназистом, впало мені до голови вчитися — грати на фортепяні. Правду сказати, фортепян грає, коли на ньому й добрі й слабі руки. Тому можна би сказати, що я мучив мої руки та фортепян, щоби дійти до якої гармонії. Ах, скільки то я намучився, щоб навчитися нот! То була страшна праця, кажу вам. Сидів я годинами при фортепяні. Це звичайно було так: я поклав палець на ноту й перечитав її — скажімо: фа! Та заки я пальцем дійшов до клявіша, вже забув, яка нота на черзі. Тому то мій учитель музики не дуже то вірив у мій музичний талант. Він, як мудра людина, говорив мені, що я взявся не за своє діло, та я навіть слухати не хотів. Я читав десь, що всі культурні люди мусять уміти грати на фортепяні, тому я вбив собі в голову, що не так скоро дам відірвати себе від нього. Треба лише витревалости, впевняв я сам себе. Треба енерґії! Авдацес фортуна юват;*) Мушу бути культурною людиною! Коли інші можуть, можу і я. У словарі працьовитої людини не може бути слова — „неможливо"!

Моя витревалість була більша від терпеливости мого вчителя музики. Одного дня, як я витарахкував пальцями по клявішах, учитель, сердитий, сказав (зрештою, щиро):

— Скорше осел навчився би грати, ніж ви...

Е, скажіть, чи то не була достаточна причина, щоб я мого вчителя прикликав до порядку? Ось так ручними арґументами! Та я заволодів над собою, не сказав нічого, та вже навіки скінчилося з моїм гранням. Я зараз вимовив мою науку та став найзапеклішим ворогом музики, а передовсім фортепяну. Як лише де побачив фортепян, кров вдаряла мені до голови. Бо й як жеж, коли той несовісний учитель назвав мене малощо не ослом?! Я став доказувати, що музика то найнижча царина мистецтва, яка вона без змісту, яка поправді безідейна, звичайна собі забавка, може гарна забавка, одначе дуже слабе мистецтво.

Та хто повірив би, що я колись, уже на старші літа, буду дебютувати, й то з великим успіхом?! Я скорше повірив був би, що відкрию якусь нову частину світа або щось подібне.

А таки, таки сталося таке, чого чоловік ніколи не міг би сподіватися. І то, розуміється, зовсім припадково. Ось як воно було.

Я виїхав на літнище на село. Щоби трохи відітхнути сільським повітрям, щоби добре відпочати. Мушу признати, що мені було там скучно. Бо й як не мало бути скучно: передполуднем балачка про те, що будемо їсти на обід, а по обіді про те, що ми вже зїли.

Мали ми також духові розривки. Літники заходили до мене кожного полудня. Раз зійшла гутірка на музику. Говорили й постановили: мусимо уладити малі вечерниці, на яких буде й музична частина, бож у священика є фортепян. Я нічого не мав проти того, бо думав, що грати буде хтось, хто розуміється на музиці. Вечором прийшов я. Та горе, всі пішли приступом на мене, що я мушу перший грати, як „визначний письменик і громадський діяч".

— Алеж люди Божі, я не вмію грати!

— Ага, хто вам повірив би! Ви не знали би грати!

Оповідаю їм про осла, та вони кажуть, що то добрий жарт і ніяк не хочуть вірити мені.

— Хто вам повірив би! Людина з такою мистецькою культурою, щоб не знала грати на фортепяні! Не втечете нам, братіку! Хай наші люди почують когось і зі столиці.

— Люди, таж я вам казав, що не вмію...

— Ми не дурні, щоб не знали, що всі культурні люди мусять уміти грати на фортепяні!

І схопили мене за руки та на-силу завели перед фортепян. Я думав хвилиночку-дві, що мені робити, а потім став поважно, незвичайно поважно перебирати пальцями по клявішах. Тишина стала, хоч мак сій. Я чув хіба, як час від часу зітхала якась представниця гарного пола. А я вдаряв по фортепяні, то знову тихіше перебігав з одного кінця на другий моїми великим, невмілими руками. І це гаратання тревало довший час. Нараз я перестав.

— Славно! Славно! Оце вам модерна музика, кажу вам. Ех, де ми це зналиб?!

Для доповнення програми один мій знайомий грав одним пальцем „Палає небо", другий грав і співав: „Ліси вже жовті", третій вдаряв по фортепяні та наче пригадував мельодію „Рученька твоя"...

Та моя пригода на тому не скінчилася. За чотири дні завважив я в одному часописі такий допис: „І наше село не остається позаду в плеканні культури й мистецтва. В нас відбуваються музично-співацькі вечерниці та літературні вечорі. На днях мали ми приємність почути ріжні композиції в виконанні нашого відомого письменника Джона Льобрака. Численна публика нагородила артиста ґрімкими оплесками. Сподіваємося, що він не відмовиться дати нам змогу почути його музичний талант. — **Гість".**

*) відважним сприяє доля.

ЗАМІСЦЬ СВЯТОЧНИХ ЖЕЛАНЬ НА РІДНУ ШКОЛУ.

В домівці У. Н. Союза зложили на Рідну Школу замісць висилки картками Великодних желань: М. Мурашко, Р. Слободян, Д. Галичин, П. Маційовський, О. Ревюк, О. Стеткевич, Л. Мишуга по $5, а С. Шумейко $2. Разом переслано до Обєднання $37.

Адреса Обєднання:
OBYEDNANYE,
P. O. Box 122, Hudson Terminal
New York, N. Y

— Ірка має мутацію голосу!
— Що? То неможливе!
— Так, пустила в дубину тенора й ходить із баритоном.

НА БІЖУЧІ ТЕМИ.

ЗАПРОСИНИ ДО ВІДВАГИ.

До редакції „Свободи" приходить відбита на машині летючка на 4 сторінки, підписана: „Проповідник Христового Євангелія, Рев. Теодор Галенда".

У дописці пишеться:

„Можна що Ви поважані редактори Свободи відважилибися дещо з моїх арґументів з Католиками помістити в Свободі, жиючи у вільній Смериці, де нам всім є можливість користати з привилеїї свободи слова та друку? Ту заскорузлу нашу літеральну ограниченість, нам требаби вже раз покинути, бо інакше, за сто літ, будемо там де ми є днесь і вічно будемо пустословно гулякати а притім всегда будемо з народними справами на однім місци стояти. З поважанням Т. Галенда".

Що „Рев." певно значить або „Революціонер" або „Реверенд", що „Смерика" це відай той край, що загально відомий як Америка, цього ще можна догадатись. А що це таке „літеральна ограниченість", котру нам треба покинути, хто це вгадає?

СПРАВДІ ТРЕБА ВІДВАГИ.

Пробую піти за порадою „Рев." Т. Галенди, та хочу щось передрукувати з його „кілька слів до Українців".

Читаю, які то добрі річи поробили протестантські президенти в своїх краях, а як то кепсько правлять президенти-католики.

„Католицького президента в Америці не було ані одного, отже не знаємо до чого він довів би в Америці. Однак є католицький президент в Мексико, другий роджений католик президент є в Ішпанії, а третій Гитлер в Німеччині та во всіх тих державах навіть самим католикам є дуже гірко жити й є безустанні пролиття крови та руїни. Такі католицькі президенти зробили би самий такий порядок і на Україні".

Якщо католикам у рахунок треба вставити все те, що робить у Німеччині Гітлер, бо він родився католиком, то треба би вставити у рахунок Українцям усі ті дикарства, які зробив проти Українців у часах Хмельницького князь Ярема Вишневецький, що родивсь Українцем.

ВІРА Й ПРАВЛІННЯ.

Автор летючки підсуває читачеви, що протестантизм дає людям здібність правити краще народом чи державою.

Він каже: „Пригляньмося до чого дійшли народи під проводом евангельських проповідників. Прикладом цего є Америка, Канада, Англія, Німеччина і т. д."

Здається, що сама Німеччина вистарчить. Чи це треба врахувати в заслуги протестантизмови, що допровадив Німеччину до того, що вона віддалася в руки Гітлєрови?

ДОБРЕ ПРАВЛІННЯ Й НАВЕРНЕННЯ.

Припускаю, що цими арґументами автор летючки хоче навернути читачів на протестантизм. Звісно, кождому вільно навертати в Америці, куди йому хочеться, але чи це розумний арґумент для навертання?

Чи справді з арґументів видно ясно, що протестантизм заводить добро для народу й держави? Чи не мажнаб навести сотки інших арґументів, які могли би піддавати зовсім іншу думку?

Автім, хочби навіть справді так було, що протестанти краще правили своїми краями, чи це арґумент за переступлення на протестантизм? Кемаль Паша дуже добрий адміністратор, але чи перейшов би Рев. Т. Галенда на турецьку віру Кемаля Паші тому, що Кемаль Паша добре краєм править?

ДОРОГИ Й ДОБРОБУТ.

Якась горячка напала диктаторських пропаґандистів горлати про добрі дороги.

Німецькі національні соціялісти голосять про те, які то вони добрі дороги поклали по Німеччині. Большевицький уряд розписується широко про те, яку славну підземну залізницю він поставив у Москві.

Говориться про технічні досягнення, але не говориться про людські вартости, котрих коштом їх зроблено. Так колись цар Петро Перший хвалився, яку то гарну столицю він виставив над Невою, та не говорив про сотки тисяч українських козаків, що поклали під неї свої кости.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ПРО ПОТРЕБУ ОБЄДНАННЯ НАШИХ СИЛ.

В давню давнину, ще перед народженням Христа, римський патріот Като, видячи, що Римови загрожує небезпека зі сторони Картаґіни, на всіх публичних зборах зачинав і кінчив свою промову словами: „Картаґіна мусить бути знищена". Той клич так принявся серед тодішнього римського загалу, що у війні, яка невдовзі потім вибухла, Римляни знищили Картаґіну так, що не остався камінь на камені.

І ми маємо свої кличі, як їх мали старинні Римляни, але є ріжниця у їх виконанню. На кождих зборах ми співаємо, що не пора вже Москалеви й Ляхови служити, а на ділі наставляємо свої карки під чужі ярма, попираючи своїх ворогів на кождім кроці. Співаємо, що не пора в рідну хату вносити роздор, а на ділі деремося та ділимося між собою, як ніякий другий нарід у світі. Навіть родинно-кровні відносини в нас не все, як в інших. Бо бачимо, що буває, що з дітей тих самих родичів (Українців), з дітей, виношених під одним і тимсамим серцем, з дітей, що ссали одну і ту саму грудь і росли під тою самою стріхою, одно вважає себе Поляком, а друге Українцем, а третє Русином! Чи бачив хто коли, щоб серед коней родилися вовки, серед вовків ягнята, серед птиць риби і т. д.? Правда, що ні? Але серед Українців можна ще побачити в одній і тій самій родині, під тою самою стріхою Поляка і „Русина" — ворогів таки власного домашнього хову.

Кажемо, що партії є конечно потрібні, бо вони є життям кождого народу, підставою правдивої демократії. Може воно й так є в інших, але не в нас. Ми творимо і лучимося в партії тільки на те, щоб тим успішніше себе взаїмно нищити.

Щож нам робити?

Станьмо перед зеркалом. Що побачимо? Особу, або, скажемо, людину. Коли приглянемося докладніше, то побачимо голову, а на ній очи, вуха, ніс рот, у роті язик і зуби, дальше бачимо руки, на руках пальці, ноги і т. д. Голова є на те, щоб при помочі мозку, очей, вух, носа і т. д. думала про цілий орґанізм. Рот, щоб при помочі зубів, язика та носа відживляти цілий орґанізм. Руки, щоб доносити харч роtови та боронити орґанізм. Ноги, щоб носити той орґанізм там, де треба. Кожда часть є інша, відмінна одна від одної, кожда має своє завдання, а щойно всі разом, укупі, становлять людину. Як довго поодинокі члени сповняють своє завдання належито і є в згоді з іншими, так довго людина є нормальна, здорова. Одначе з хвилею, коли якась із тих частей перестане робити те, що до неї належить, людина зачинає хорувати. Та людина — це кождий нарід, кожда держава; а ті поодинокі члени — це поодинокі партії. Як у нормальної людини всі складові частини мусять функціонувати згідно з собою, бо інакше витворюється хороба, так і в кождім народі, який хоче існувати й розвиватися, всі партії мусять кооперувати і доповняти себе взаїмно.

Тепер уявім собі таке: Зуби кинулися на язик і відкусили його. Права рука луснула по зубах тай повибивала їх, а ліва рука розбила ніс і повибивала очи. Ноги підскочили вгору, а руки, падаючи вниз, поломилися. Тоді одна нога почала немилосердно копати другу.

Та це неймовірне, може дехто скаже, бо хтож видав, щоб розумна людина так могла катувати й себе нищити? Так, воно є неймовірне в розумної людини, але таке явище можна бачити на порядку деннім по заведеннях для божевільних, а опісля, на жаль, у нашій політиці. Ми творимо партії не на те, щоб, як ті поодинокі члени тіла, кооперувати, посилювати спільний орґанізм, нашу державу, даючи їй те, що кожда партія має в собі найліпшого, але творимо партії на те, щоб себе нищити взаїмно. І чиж диво, що при такій роботі вже сотки літ стогнемо в чужім ярмі?

Відчинім очи, приглянься собі, пізнаймо свої хиби і викорінім їх зпоміж себе, перестаньмо себе взаїмно нищити. Зрозуміймо вже раз, що коли ми плюємо собі в лице і гатимо себе по головах, то тим загальній справі не помаємо, але навпаки, себе ослаблюємо та скріпляємо становище наших ворогів. Зрозуміймо, що ми є одним з найбідніших і найбільше упосліджених народів у світі. Щоб догнати інші культурні народи, нам потрібно цілого ряду поколінь працьовитих, енерґійних, сильних, обовязкових. Ціле море праці й посвяти стоїть перед нами і ми мусимо в кількох роках збудувати те, що інші будували цілими століттями. Поставмо ясно перед себе свою ціль, якою є: одна, вільна, неподільна і самостійна українська держава. А до збудуваня тої держави нам потрібна енерґія не тільки кождої партії, але й кождої одиниці зокрема. Не обертаймо тої енерґії на нашу власну загладу. Створім один фронт, визнаймо одно центральне тіло, зложене зі всіх партій, без ріжниці віри та політичних переконань, і підчинім свою самоволю волі загалу. Доповняймо себе взаїмно в наших змаганнях до волі, до збудування нашої власної, незалежної держави. А щоб наше завдання скорше вросло в нашу кість і кров, як той Римлянин Като, зачинаймо і кінчім кожді збори словами: **Нехай згода панує між нами. Україна мусить бути вільна і самостійна. Слава Україні.**

За Центральну Раду в Нюарку, Н. Дж., подав:

Адвокат **В. Кузьма.**

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ.

ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ.

Заходом жіночого відділу Українсько-Американського Демократичного Клюбу відограно в неділю, дня 14 квітня ц. р., оперетку „Бабський бунт".

Цей клюб складається зі свідомих членіць, що бажають брати участь в американському громадському життю та цим звернути увагу Американців на те, що в нас і жіноцтво інтересується громадянськими справами.

Жіноцтво це познакомлює Американців з нашими ідеями, як теж помагає матеріяльно ріжним народнім установам, як от Рідній Школі, інвалідам і іншим.

Щоб здобути фонди на ці добродійні потреби, цей клюб час від часу влаштовує ріжні імпрези, а останнім з них було вище згадане представлення.

Пишучий ці стрічки мав нагоду бути на цій виставі й придивитися, що сусіди роблять, як господарять та як ними місцеві наші громадяни інтересуються. І миле враження зробило на мене коли я побачив просторую салю У. Н. Дому виповнену вщерть.

Це є доказ, що громадянство оцінює дійсну працю миленьких працівничок. Крім того всі вдоволені, бо штука всім подобалась. А кожда добра вистава приносить моральні користи. Такі вистави були шкодою, яка ратувала наш нарід від загибелі в часах найтяжчої реакції. Таксамо й тепер можна ще виставами багатьох пробудити зі шкідливого духового сну. Можна ними одушевити і нашу молодіж.

В цій виставі приявні почули свою рідну пісню та пізнали ріжні сторони нашого життя.

Ролю війта грав п. Микола Петришин. Виявив себе добрим флеґматиком, чим надавав поваги свойому війтівському званню. Його жінкою була пані Анастасія Ваґнер, котра грала ролю Анни, типової лагідної української матери. Семена грав Андрій Мазур, його жінкою Мартою була пані Евгинія Дмитрів, а їх дочкою Галею пані Софія Микитка, яка відзначилась своїм гарним голосом. Степана, „статочного" господаря, який дуже гнівався на жінку, що до коршми не пускала, грав п. Василь Паниківський, а жінкою в ролі Теклі була пані Попко. Їх сином Даньком був режисер п. Степан Атаманець, котрий подобав на одного з багатьох давніх читальняників, що то пропаґували тверезість. Пантелей, поліцай, мав трохи трудне завдання, бо мусів кривати на здорову ногу, а був ним п. Іван Коцюба. Здається мені, що тільки раз помилився. А то й так добре, бо в такім страху, як на нього напала жінка Пазя, котрою була пані Анна Наконечна, то можна було цілком випростуватись. До цього він іще дуже гарно вдавав, коли прийшлося йому нянькою бути. Пана Псякревського грав знаний нам п. Василь Ґела. Він бавив весело приявних, а вже найбільше досолив тією своєю торбою з параґрафами, на яку все показував, що там вони є, тільки „на Жида, пана й ґрафа не знайдеш ти параґрафа".

Валентієм, шевцем, якому смоли не стало тай „з журби" також пошкандибав до коршми, був п. Іван Попко, а що також кривим мусів бути, то легко було зловити його жінці Маґді, якою була панна Маруся Біликівна. Її рухи з коцюбою були знамениті. Здається, що обірвалось шевцеви таки кілька правдивих прочуханців, бо бідачисько аж прикляк. Тут, а також у поязі на сцені їх сина Яся, яким був п. Василь Жуковський, було справді весело. Тільки представити собі: виходить на сцену панич, не дуже то по панськи одягнений, руки в кишенях, голова задерта догори з легко прижмуреними очима, та іронічно підсміхнений. Без говорення видно, що це горда і заразуміла штука. Таким він і мав бути.

Загально вистава пройшла досить добре. І Жид, яким був п. Харидчак, виконував свої рухи дуже добре.

До успіху причинився багато місцевий учитель п. А. Ґела, бо підготовив добре пісні. Також п. В. Ґіль сповняв дуже поважне становище суфлера. Належиться признання п. С. Атаманцеви і всім, що причинились до цеї вистави, з якої приявні були вдоволені.

В. Мельничук.

Тому.

Професор: Я ввесь час думаю над тим, чому наша кітка так довго мявкає.

Жінка: Я тому зовсім не дивуюся. Таж ти сидиш на ній!

UKRAINIAN WEEKLY

(Concluded)

UKRAINIAN AFFAIRS IN AMERICA

OUR NATIONAL GUARDSMEN

Ever so often, Ukrainians appear before the public eye and give a good account of themselves. Two National Guardsmen of Ukrainian Descent recently made a good showing in their respective fields.

Stephen Atamanec and his quartet of Ukrainian dancers entertained the First Jefferson Lodge at their auditorium. The Ukrainians furnished the background to a lecture on the economic relationship between U. S. and Russia, given by Mr. J. K. Wohlfeld an engineer, born in Ukraine, representing Ford Motors in Russia. He established his residence in Kharkiv, and naturally enough, he was not given an opportunity to see for himself the actual picture of the Soviet regime in Ukraine. Mr. Wohlfeld and the group were greatly pleased with the performance of our Cossacks.

William Melnechuk, presented Combat Train Battery of the 212th Anti-Aircraft Regiment with a large model of a Boeing Pursuit Plane which he constructed with the aid of another soldier. The army plane model has a wing span of five feet, giving the reader an idea of its size. The men were highly commended by the commanding officers, after which the momento was suspended from the ceiling of the room assuming a power dive.

NEWS FROM PHILADELPHIA YOUTH

At the last meeting of the American-Ukrainian Youth Club we had very interesting lectures, which might be of interest to our youth of other cities. Lieutenant John F. Chmelyk had a timely talk on Military Education in U. S. No wonder that the speaker, one of our own group, wearing the uniform of the 315th Infantry, was received with great applause. After a short outline of the organization of the U. S. Army the speaker explained in more detail the Organized Reserves of the Army and C. M. T. camps. According to his opinion every Ukrainian boy would profit immensely by spending his vacation in one of the C. M. T. camps this summer and graduates of High School could continue their military education through correspondence courses and receive commission as reserve officers in the U. S. Army. To make it more interesting Lieutenant Chmelyk invited all our boys to attend some of the officers, meetings of the 79th Division, whereby they can get a better insight of the work done by the Organized Reserves. Most of the boys present at this lecture made applications for this summer C. M. T. camps, and after completing their training they will become instructors in a Ukrainian Military Organization in Philadelphia. Should any boy desire to have any detailed information on this subject please write: Lieutenant J. F. Chmelyk, 952 West Russell St., Philadelphia, Pa.

Mr. S. Juenger, an outstanding basket ball player of Temple University basket-ball team followed with a very interesting talk on his experiences of last season.

Art students present at the meeting formed a section of the American Ukrainian Youth Club to be known as Ukrainian Art Club of Philadelphia. They will exhibit their paintings at the Art Exhibit to be held at Philadelphia May 12.

The first Ukrainian Girl Scout troop, organized April 5th, is headed by a Mothers Committee and trained by Miss S. Monasterska and Miss A. Rudolph every Friday at 7 P. M. Girls from 12 years up are cordially invited to attend all the meetings. It was decided to send one or more of the girls to camps this summer for training purposes and Mrs. Dzmelyk started to raise the necessary fund by donating $5, the proceeds from a card party held at her home.

Mr. W. Nachoney our well known athlete of Temple University and Mr. W. Segin of Drexel Institute are at work training our Ukrainian Boy Scouts organized by Mr. M. Rybak.

Naturally our Club is an active member of the United Youth Clubs of Philadelphia and will take part in the Second Ukrainian Prom on May 9, 1935 and the Youth Day 100% strong.

Is there anything doing among our youth in New York, Camden, etc.?

If not, drop in to our monthly meeting May 14 and you will get a rousing reception and meet a jolly young crowd. If you decide to join the club please send your name to the secretary.

ANNA RUDOLPH, Sec'y
936 Fairmount Ave.,
Philadelphia, Pa.

Movies and war

— What is the difference between movies and war?

— ???

— None at all. Both in the war and the movies the best place is in the rear.

THE SPORT WHIRL

UKRAINIAN CLUB IN SAYRE, PA.

Editor Ukrainian Weekly:

At the beginning of this year we organized a Ukrainian club, the name of which is St. Peter and Paul. Our officers, are as follows: Pres. — Michael Pryslopski; Vice Pres.—John Stetz; Treas. — Michael Worbroski; Sec. — Michael Skerpon; Comptrollers — Mike Calveric, Mike Tymoski and John Bobick; Sergeant-at-Arms — George Calveric.

At the present time we have forty-five active members who are enthusiastically working to make this club a success.

At the recent club meeting Joseph Calveric was elected as the Manager of our baseball team and Andrew Costic as Business Manager.

For the last six years we have had one of the fastest teams in this section. Last year we were in the Bradford County League and our season ended with fifteen wins and six losses. Three of our team-mates are aspirants for the big shaw: John Stetz is first string catcher for the Wilkes-Barre Barrons, Don Strayvis first string pitcher for Norfolk in the Piedmont League, and Peter Copie first string pitcher of Bi-States Leagues at Bassets, Virginia.

Any Ukrainian team who would be interested in a game with us, please communicate with Andrew Costic, 104 North East Street, Sayre, Pa.

We would appreciate in hearing from Ukrainian organization.

Yours truly,
MICHAEL PRYSL

Radio

НА ВЕЛИКДЕНЬ слухайте **Української Радіо - Програми Нашого Базару, від години 9-тої до 10-тої рано зі стації W.B.N.X. 1350 К. с.**

Крім Української Сокільської Орхестри почуєте перший раз на радіо Октет Українського Хору О.Д.В.У. з Ню Йорку.

Веселих Свят всім!

Петро Задорецький.

ХАТИ ЗІ СМІТТЯ.

Управа міста Берліна оголосила дуже цікаве повідомлення, згідно з яким у будуччині будуть сміття вживати для фабрикації штучних плит чи пак цегол. Ті плити мають спеціяльні прикмети. Вживати їх будуть до будови менших домиків, а для будови більших домів до внутрішніх стін. Плити дуже еластичні, можна їх різати, вбивати в них цвяхи, даються обліпити виправою або тапетами. Дуже відповідні для ізоляції тепла. Найцікавіше, що ті плити не можуть горіти й виключена є пожежа будинків, збудованих із такого „сміття".

У зоольогічному городі.

— Колиб ці леопарди так уміли говорити...

— Тоді сказали би: „Бережіться — ми ягуари!"

ЯК МИ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ КРАЄВИ.

КЛІВЛЕНД, О.

На визвольну боротьбу.

Червоний Хрест ОДВУ в Клівленді відсвяткував память нашої геройки Ольги із Левицьких Басараб, члениці У. В. О., величавим концертом. Дня 3-го березня 1935 р. зараз по Службі Божій в українській греко-кат. церкві о. Мереньків відправив панахиду. По панахиді зібрано на визвольну боротьбу $16.40. Пополудні відбувся в Народнім Домі концерт. Програма була гарно підібрана. На салі панував святочний настрій. Підчас концерту переведено збірку.

Жертвували по $1: П. Поливчак, К. Попович, Д. Шмагала, Я. Павлина, п. Жеруха, о. В. Мереньків, П. Ольшанець, М. Голубець; по 50 ц.: І. Бзіль, О. Шалапій, Кравчук, А. Когут, Швагуляк, М. Бурко, Чорній, П. Пацуло, М. Когут, д-р Михайленко, Страп, Чухрай, Г. Брикайло, М. Вербицький. Разом $15.

Дня 10-го березня 1935 р. українська гр.-кат парохія справляла запусти в Народнім Домі. Підчас вечері на заклик старенького й заслуженого парохіянина й члена ОДВУ, п. Притуляка, присутні зложили на визвольний фонд $12.79.

Із розпродажу стінних календарів відділ ОДВУ ч. 8. переслав $8. Разом пересилаємо на Визвольну Боротьбу $52.19.

Управа ОДВУ ч. 8.
Іван Попович, голова;
Григорій Брикайло, касієр.

КЛІВЛЕНД, О.

Молодь на допомогу визвольній боротьбі.

Наша молодь, що стоїть у рядах українських націоналістів (ОДВУ, від. 8), старається використати кожду нагоду, щоб ділом і жертвою заманіфестувати свої українські почування. В останніх тижнях ми зібрали $11.44, а старші члени зібрали $7.32. На пікніку в Акрон, Огайо, що його влаштували танцюристи, зговорилася молодь, що як кому що прийде з імпрези, то це має йти на визвольну боротьбу. Старший член п. Шмагала подарував тим чином $10. Разом відділ висилає до Обєднання $28.76 на висилку до краю на допомогу визвольній боротьбі.

Іван Когут.

ЧЕСТЕР, ПА.

На Рідну Школу.

Дохід зі свята Шевченка, яке відбулося 17. березня, виносив $5. Ту жертву переслано через Обєднання на Рідну Школу.

М. Тершавський.

ДІТРОЙТ, МІШ.

На Рідну Школу.

З товариської забави тов. ім. Івана Франка, відділу 146 У. Н. Союза, був дохід у сумі $5, які вислано через Обєднання на Рідну Школу.

Д. Андрушків, секр.

Правда.

„Якийсь дворак жалівся перед князем Де Ронан що в життю нічого не можна зробити без грошей.

На це князь:

— Чому ні? — довг!

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

ТАРЗАН І ПРОЛЕВ.

(10)

Велика валка почала поволі посуватися вперед до ріки, входячи в глиб небезпечного краю Басутів. „Вони посилають наперед вантажний автомобіль з генераторами", сказала Ронда. „Як вони його переправлять, то решта піде легко. Як не переправлять, то ми вернемось". Наомі зітхнула. „Я сподіваюся, що він застрягне так, що вони ніколи його не добудуть".

Араби й відділ аскарів переправилися перші через ріку, щоби стерегти переправу, котрої потім доконано без перешкод. На другім боці ріки не було ніяких знаків страшних дикунів. І виправа поволі поступала вперед у глибину густого ліса.

Настрій цілої виправи став поправлятись. Навіть чорні почали вертатись до нормального настрою. Як вони рубали великі дерева, щоби протерти дорогу для каравани, давалися чути їх співи й сміхи. Навіть їх дикі уми починали покидати журу й страх, що висів над ними від першого дня виправи.

На переді валки поступали Ормен і майор Ґвайт, один гнівний на другого ще від часу, як вони посварилися за сафарів. Одначе кождий з них добре слідив за всякою признакою небезпеки. Вони не бачили нічого й не чули нічого. Але нагло в повітрю пролетіли кільканацять стріл з ліса, що зовсім здавався безлюдним.